

Producerade kilo smågrisar/år/kvm ger mer än producerade smågrisar/år

Jag har reagerat på sätten att presentera produktionsresultatet i smågrisproduktionen. Resultaten är alldeles för mycket fixerade vid hur många smågrisar per årsugga som produceras. Ett bättre mått är antal producerade kilo gris per kvadratmeter boxyta.

ekonomi

En mycket bra siffra i datorprogrammen är antalet kullar per årsugga. Där ser man hur suggor och gyltor fungerar dräktighetsmässigt och att dom klarar hela vägen fram till grisningen. Men ekonomin måste hänga med hela vägen för överlevnad. Jag tänker närmast på att minimera kostnaderna eftersom det är svårare att öka intäkterna.

Jag håller med om att producerade årsgrisar är en bra siffra hur produktionen ligger, men det finns många fler parametrar som är nästan viktigare. En siffra som jag önskar kommer är producerade kilo smågris per kvm boxyta. Det är synd att det är så svårt att få fram en sådan siffra. I så fall hade man kunnat mäta effektiviteten i en anläggning på ett annat vis.

Kilo gris per kull

Kostnaderna för smågrisproduktionen är bl a arbetstimmar per årsugga. Därutöver tillkommer kanske diverse medikamenter, typ mjölk, för att få fler smågrisar per årsugga. Sådana kostnader kan i många fall äta upp intäkten för de extra grisarna som man tar fram.

Vi talar även produktionsmässigt om antal avvanda grisar per kull. Jag har producerat smågrisar i 25 år men har aldrig sålt dessa styckvis utan sålt dem kilovis.

Jag tycker att vi ska titta lite mer på hur många kilo gris vi avvänjer från suggorna. Naturligtvis även antal. Jag menar att om vi avvänjer 10 grisar i en kull, så har vi troligen samma kullvikt på dessa 10, som på en kull med 11 st. Är vardera kullvikten 100 kg väger 10-kull grisarna 10 kg vardera medan grisarna i 11-kullen väger ca 9 kg.

Det kan vara stor skillnad kvalitetsmässigt på en gris som väger 10 kg vid avvänjningen jämfört med en som väger 9 kg.

10-kull grisarna ska växa 150 kg innan de är uppe på 25 kg så de kan säljas. När 11-kull grisarna vuxit 150 kg så har varje gris en vikt på 22,6 kg alltså 2,4 kg mindre vardera än vad 10-kull grisarna väger. Men här levererar vi 11 grisar istället, 11 gånger 22,6 kg = 248,6 kg. 10-kullgrisarna har vuxit 15 kg vardera medan 11-kullgrisarna vuxit 13,6 kg.

Vi levererar alltså mindre kilo smågris med 11 grisar i kullen än vid 10 grisar i kullen vid samma antal tillväxtkilo. Om alla grisarna antas vara likstora blir merintäkten

1,4 x 17 kr/kg = 23,80 kronor till 10-kullens favör. Detta om kostnaderna beräknas lika för båda kullarna. Kanske har 11-kull grisarna ätit mer. Där finns en gris mer i 11-kullen som behöver underhållsfoder, vilket ökar kostnaderna.

Den större grisen växer bättre

Nu är detta kanske lite överdrivet, för har vi en integrerad produktion så har vi naturligtvis en nytta med den extra grisen så länge den håller sig inom kvalitetsgränserna.

Jag vill bara visa att det i vissa fall inte är en intäktsökning med en extra gris i kullen.

I de flesta fall vet vi att en 10 kilos gris har en något bättre tillväxt än en 9 kilos gris. Många gånger går det kanske ekonomiskt jämnt upp.

Nu menar jag inte att ni ska gå ut och slå ihjäl grisar för att komma ner till 10 grisar i kullen. Jag vill bara sätta ett frågetecken varför vi blivit så fixerade vid producerade smågrisar per årsugga.

Likadant är det med levande födda per kull, ju fler grisar desto sämre kvalitet, fler underviktiga, och därmed högre dödlighet. Siffror som är negativa!

Idealet 11 levande födda per kull

Än så länge kan vi inte påverka kullstorleken hos våra suggor. Men det hade varit toppen om varje sugga hade kunnat få 11 levande födda per kull. Hade man då kunnat avvänja mellan 10,5-10,7 grisar per kull där varje gris vägt mellan 11 och 12 kg vid avvänjningen hade detta varit perfekt. Samtidigt låg dödlighet.

Såsom jag jobbat genom åren är rekryteringen via alternerande återkorsning det bästa sättet vi kan påverka ovannämnda lite på. Naturligtvis seminarer suggorna med den bästa sperma som semin kan erbjuda. Vid födelsen registreras antalet grisar i kullen och under diperioden registreras och dokumenteras kullens tillväxt och jämnhet. Dessutom tas de största gyltorna i kullen (med jämnstora grisar) ut som nya rekryteringsdjur. Dessa uttagna gyltor kan följas mer eller mindre individuellt under uppväxten.

Givetvis tittas även på suggans hull vid avvänjningen. Hon ska ha utfodrats så att hon inte tappat för mycket vikt under digivningen. Hög kullvikt tyder på bra mjölkproduktion hos suggan.

Nu ska ni naturligtvis inte bara titta på dessa egenskaper men ta med det när ni tar ut kullmödrar som ni ska ta gyltor efter.

Det är bra om suggan lätt kan föda fram smågrisar med en hög och jämn födelsevikt för det påverkar kvaliteten på smågrisarna mycket.

Nu tänker säkert många att jag är ute och cyklar. Men jag har vägt väldigt många grisar genom åren både nyfödda och avvanda så jag har erfarenhet och därför ”mycket kött på benen”.

När det gäller nyfödda grisar så har det

varit väldigt stora variationer i de enskilda grisarnas vikt. Jag kom fram till att i 90% av fallen så var den totala kullvikten ungefär lika stor på en kull med 12 grisar som en med 15 grisar. Kvalitet och tillväxt var mycket bättre på kullen med 12 grisars än den med 15 grisar.

Lagom stor men jämn kull

Nu är det ju rådgivare ute på gårdarna och driver på att vi ska försöka få fler levande födda per kull. Men ligger man på 11,5 födda grisar per kull och däröver så tycker jag inte man ska lägga ner mer energi på att få upp antalet födda.

Det är ju viktigt att tänka på att suggorna ska kunna klara av att producera mjölk till fler grisar och det utan att tappa för mycket i hull. Då gäller det få henne att äta mer!

Om vi avvänjer många grisar per kull och suggan tappar mycket i hull under digivningsperioden så får hon kanske fertilitetstörningar. Det finns också en risk att nästa gång hon grisar, om hon grisar, får hon en dålig och/eller liten kull. Då är kanske vinsten med den tidigare stora kullen borta med råge.

Något som man även kan påverka smågrisarna är genom att vara noggrann när man jämnar ut kullarna vid grisningen. Här kan man lägga ner lite tid på detta för det kan påverka resultaten väldigt positivt.

Det finns mycket att tänka på i produktionen. Att öka antal producerade smågrisar per sugga och år tycker jag inte är det viktigaste. Antalet producerade smågrisar per årsugga är en siffra som ska komma efter alla andra åtgärder man gör i en besättning. Åtgärder för att få ett så bra netto i ekonomin som möjligt.

Vi får inte glömma att det viktigaste är det ekonomiska i ett företag, inte alltid en hög produktion.

Nu brukar en hög produktion generera en bra ekonomi, men det är inte självklart att den gör det. Varje producent måste räkna på detta så denne vet vad hon/han gör. Jag vet besättningar som har en väldigt hög årsproduktion av smågrisar. Dessa producenter är väldigt lyckliga över detta, och det ska dom vara också för dom är jätteduktiga. Men kostnadsläget för att ta fram de extra grisarna kan tyvärr vara mycket högre än vad intäkterna är.

Köp inte grisen i säcken

Många besättningar ligger för högt i antal timmar per årsugga. Alla de här extra gregnarna, t ex. mjölk och diverse, som gör det lättare att ta fram extragrisarna, blir oftast för dyrt i förhållande till intäkterna.

Många av dom här grisarna kan bli väldigt många veckor gamla innan dom kan säljas. Få in sådana grisar i ett slaksvinstall är inte kul.

Grisen ser jättefin ut när den kommer till slaktsvinstallen. Tyvärr står det inte på den att den kanske kan vara ett antal veck-

or äldre än de andra han kommit tillsammans med.

Det är inte förrän stallet ska tömmas och de andra grisarna väger 110-120 kg som han står där i en hörna och skäms 60 kg lätt.

Är det en integrerad besättning som tar fram en sådan gris så hade likviditeten mått bra av att avliva denne i ett väldigt tidigt skede. Kanske sålt den som grillgris!

Vad jag vill ha fram med denna artikel är att en hög produktion är bra, om ekonomin följer med. Räkna på vad du gör och analysera detta. Din plånbok mår bättre av det än att du och din besättning hamnar på tio i topp. Med tom plånbok!

Tomma boxar kostar

Något som också är negativt för ekonomin men som inte syns på producerade grisar per årsugga är tomma boxar i grisionsavdelningarna.

Många producenter är väldigt rädda för att betäcka upp för många suggor till grupperna. Ligger man på ca 5 % omlöp så tappar man två suggor i en 40 suggors grupp. Då ska man betäcka upp minst 44 djur för att få en dräktighet på 42 suggor.

Då vet jag att många reagerar på 42 dräktiga suggor på 40 platser. Men jag menar att ska man vara säker på att ha full beläggning så måste man ligga med en viss överbetäckning. Allt för att kunna täcka upp för de suggor som kan falla ifrån mellan dräktighetstest och grisning eller som kanske misslyckas vid grisningen.

Skulle alla suggorna gå hela vägen fram till

grisningen kan man ta grisarna ifrån en äldre sugga i omgången som redan grisat, men som senare ändå ska gå till slakt. Dessa smågrisar kan delas ut till andra suggor. Då lösgörs grisionsboxar.

Detta fungerar mycket bra där det praktiseras.

Minska omlöpen

När det gäller omlöpen är jag inte rädd för att sticka ut hakan och säga: har man mer än fem (5) procents omlöp i besättningen så är det inte bra. Det är för mycket. Då ska man titta över rutinerna och försöka hitta vad som är fel.

Omlöp kostar och för varje omlöpningsprocent måste antalet suggor i besättning- en öka för att inte tappa antalet i grupperna. De suggor som löper om producerar inga grisar. Men kostar med mat och plats. Nu tror jag att det finns vissa omlöp som är positiva. Men hur kan ett omlöp vara positivt? Jo, om suggan blivit dräktig med väldigt få

SOJALL FODERSYRA

- ✓ Förebygger avvänjningsdiaréer
- ✓ Ökar tillväxten
- ✓ Ersätter vassle
- ✓ Är en ren naturprodukt

Innehåll:
Vinäger, surkålsaft, pepparrotsaft

Ladugårdsinrede i Jung AB

535 92 Kvänum
Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19

JYDEN

Kontakta oss för info!

Inredning för nöt och gris

www.jydenbur.dk

Kjell Hansson 0511-127 72 Lennart Grehn 0504-155 93

SM 140 "Bra i magen" pulver

Förebygger tarmproblem

Ökad tillväxt

Ökad lönsamhet

TERRA NOVA®
TerraNova Svenska AB
Box 34, 730 40 Kolbäck
Tel 0220-37 410 Fax 0220-37 411

foster så är det naturligt att hon kastar dom och löper om.

Jag vet en besättning som har 2,4 kullar per årsugga vid 5 veckors ditid. De har mindre än 2 % omlöp och dom har en grisionsprocent på 97.

Detta är inga påhittade siffror utan det är verklighet. Mycket av det jag här skrivit, för att inte säga allt, är möjligt att uppnå för de flesta besättningar. Det gäller ha tålmod och notera alla händelser. Utan dokumentation är det svårt eller omöjligt att bevisa något eller ha underlag för att ändra på något.

Lycka till

Conny Larsson

Sättra Nogård
590 21 Väderstad
0142-76007, 070-238 38 92,
pige.konsult@home.se

DET SÄKRA VALET

GREEN-POWER har det bredaste sortimentet av Elkraftverk fr. 4-800 kW (3,2-540 kW).
I Green Powers lista finns Portabla - Trakordrivna - Mobila - Stationära - styrsystem & kraf-

ENERGI TEKNIK
EUROPA AB

Tel: 0431-222 90 Fax: 0431- 222 70

LANTBRUKS-BYGGNADER

djurstallar	fodersilor
inredningar	betongspalt
ventilation	utgödslingar
utfodringar	gödselbehållare

Stallbyggen AB

Löparevägen 2, 294 39 Sölvesborg
Tel 0456-104 01, 148 01

-Sojaprodukter till smågrisar...-går det?!?

-Inga problem, det finns ju

HAMLET PROTEIN

Mer information om HP-soja och andra produkter för Era djur kan Ni få hos oss på

Linkan AB
044-24 79 63 * linkan@linkan.se